

Internationale Vrouwendag en burgerschap

8 maart 2025, Seneca Burgerschap

Introductie

Internationale Vrouwendag is een jaarlijkse dag om stil bij de prestaties van vrouwen wereldwijd. Het gaat om hun bijdragen op sociaal, politiek en economisch gebied. Op deze dag denken we na over de vooruitgang in gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Bronnen

1. Wat is internationale vrouwendag? - Waarom wordt deze dag gevierd?
2. Waarom vrouwenemancipatie? - Wat is de reden voor vrouwenemancipatie?
3. De Emancipatiemonitor 2024 - Welke feiten zijn er?
4. Emancipatienota 2022-2025 - Wat doet de overheid eraan

Mogelijke opdrachten of werkvormen

1. Bij bron 1 kun je allereerst het onderwerp van de internationale vrouwendag introduceren. Het waarom wordt duidelijk van een vrouwendag (bewustwording om **sociale ongelijkheid** tegen te gaan). In de geschiedenis zijn ook ontwikkelingen te zien, zoals het streven naar meer gelijke rechten (emancipatie) dat past in het algemenere proces van **democratisering**. Een internationale vrouwendag is ook bedoeld om solidair te zijn met vrouwen wereldwijd (globalisering) en dat geeft **sociale cohesie**.
2. Vrouwenemancipatie is nodig omdat er **sociale ongelijkheid** bestaat tussen mannen en vrouwen. Ook is er geweld tegen vrouwen, tot moord toe. Dat zegt iets over de **machts**verschillen tussen mannen en vrouwen. Mogelijk is het deels **cultureel** bepaald. In hoeverre speelt **socialisatie** een rol? In de geschiedenis zagen we dat Denemarken een van de eerste landen met een internationale vrouwendag was. In hoeverre kun je dit verklaren met de **dimensies** van **Hofstede**? De eerste vrouwendag was georganiseerd vanuit **ideologie**: een **socialistische** beweging. Waarom is dat logisch gezien de uitgangspunten van die beweging?
3. Hoe groot is eigenlijk het maatschappelijk vraagstuk van emancipatie? Dat wordt elke twee jaar gemeten. In de emancipatiemonitor 2024 staat de huidige stand van zaken. Kunnen leerlingen deze gegevens op waarde schatten? Kunnen ze de statistische gegevens begrijpelijk maken voor bijvoorbeeld iemand uit groep 8?
4. In de emancipatienota staan overheidsmaatregelen. In MAW havo hoofdstuk 8 en vwo hoofdstuk 7 heten dat '**overheidsinstrumenten**'. Vergelijk de instrumenten uit die hoofdstukken met de maatregelen in de emancipatienota. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er? Kun je zelf twee maatregelen bedenken? Eentje die valt in de categorie **positieverwerving** en een in de categorie **positietoewijzing**?
5. Er is geen bron 5 maar leerlingen zouden een **redeneerschema** kunnen maken bij dit maatschappelijk vraagstuk.

Bron 1 Wat is internationale vrouwendag?

Geschiedenis

De eerste Internationale Vrouwendag was in 1911 in onder andere Denemarken. Vrouwen vroegen toen om meer rechten, zoals het recht om te stemmen. Sinds 1921 vieren we het elk jaar op 8 maart. Deze datum is gekozen vanwege een protest van Russische vrouwen in 1917. Ze staakten voor "brood en vrede". Dit leidde ertoe dat de tsaar aftrad en vrouwen in Rusland stemrecht kregen.

Tijdens de Eerste en Tweede Wereldoorlog werd Internationale Vrouwendag extra belangrijk. Veel mannen vochten in de oorlog, dus vrouwen moesten hun werk overnemen. Ze deden banen die eerst alleen voor mannen waren, zoals in fabrieken en kantoren. Het hielp mensen inzien dat vrouwen net zo goed kunnen werken als mannen.

In de jaren 60 kwam er een nieuwe golf van feminisme. Groepen zoals Dolle Mina in Nederland vochten voor gelijke rechten voor vrouwen. Ze wilden bijvoorbeeld gelijk loon en het recht op abortus. Internationale Vrouwendag werd toen weer belangrijk. Op 8 maart hielden vrouwen demonstraties en bijeenkomsten. Ze vroegen aandacht voor problemen zoals ongelijk loon en te weinig kinderopvang.

2025

Vandaag is Internationale Vrouwendag nog steeds nodig. Er is al veel bereikt, maar vrouwen hebben het nog steeds moeilijker dan mannen. Ze verdienen vaak minder en komen minder in hoge functies. Ook is er nog veel geweld tegen vrouwen. Internationale Vrouwendag helpt om deze problemen onder de aandacht te brengen, een dag om successen te vieren maar ook om te zeggen wat er nog moet veranderen. Voor een wereld waarin vrouwen veilig en vrij kunnen leven.

Naar: <https://www.internationale-vrouwendag.nl/geschiedenis-vrouwendag/> (bewerkt, ingekort en geraadpleegd op 26/02/2025).

Bron 2 Waarom vrouwenemancipatie?

Hoewel voor de wet mannen en vrouwen al heel lang gelijk zijn, is de praktijk in Nederland extra weerbarstig. Vrouwen krijgen nog steeds niet altijd hetzelfde loon voor hetzelfde werk als mannen. Vrouwen zijn ondanks quota in de top van bedrijven en politieke besturen nog altijd in de minderheid. Circa 50% van de Nederlandse vrouwen is nog niet economisch zelfstandig en daardoor zijn zij en hun kinderen extra kwetsbaar. Het aantal meldingen van geweld achter de voordeur is schrikbarend hoog en een taboe. In de zorg is het vrouwelijk lichaam niet vanzelfsprekend anders terwijl een andere behandeling vaak relevant is. Duidelijke voorbeelden die aantonen dat er nog een wereld te winnen is.

Bron: <https://www.nederlandsevrouwenraad.nl/over-ons/> (ingekort en geraadpleegd 26/02/2025)

Bron 3 De Emancipatiemonitor 2024

De Emancipatiemonitor 2024 laat zien hoe het gaat met gelijkheid tussen mannen en vrouwen in Nederland. Hier zijn de belangrijkste punten:

Onderwijs en werk

- Jongens krijgen vaker advies voor havo of vwo, maar meer meisjes gaan uiteindelijk naar hbo of universiteit.
- Meer vrouwen werken nu, maar er zijn ook meer vrouwen die wel willen werken maar geen baan hebben.

Zorgtaken en inkomen

- Vrouwen werken vaak minder of niet omdat ze voor kinderen of anderen zorgen.
- De meeste ouders willen de zorg voor kinderen eerlijk verdelen.

Topfuncties en veiligheid

- Er zijn nu meer vrouwen in hoge posities in bedrijven.
- 1 op de 5 vrouwen heeft last gehad van ongewenst seksueel gedrag in het afgelopen jaar.
- Vrouwen voelen zich vaker onveilig dan mannen.

Mensen met een beperking

- Er zijn meer vrouwen dan mannen met een beperking.
- Het verschil tussen mannen en vrouwen is groter bij mensen met een beperking.

De regering gebruikt de informatie uit de Emancipatiemonitor om plannen te maken voor meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Dat gebeurt in de **Emancipatienota**.

Naar: samenvatting Emancipatiemonitor 2024, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/11/14/emancipatiemonitor-2024>
(bewerkt en ingekort en geraadpleegd op 26/02/2025).

Bron 4: Emancipatienota

Dit is een samenvatting van de emancipatienota 2022-2025. Hierin staan de plannen van de (toenmalige) regering om emancipatie te bevorderen.

De overheid wil dat vrouwen en mannen gelijke kansen hebben in Nederland. Daarom neemt ze verschillende maatregelen:

Werk en inkomen

- Meer vrouwen moeten fulltime gaan werken. Nu werken veel vrouwen parttime.
- Vrouwen moeten evenveel verdienen als mannen voor hetzelfde werk.
- Er moeten meer vrouwen in hoge functies komen, zoals directeur of manager.

Zorg en gezin

- Ouders krijgen betaald verlof als ze een kind krijgen.
- Kinderopvang wordt goedkoper, zodat ouders makkelijker kunnen werken.

Veiligheid

- Er komt een plan om geweld tegen vrouwen te stoppen.
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt aangepakt.

Onderwijs

- Scholen moeten zorgen voor een veilige omgeving voor alle leerlingen.
- Er komt meer aandacht voor gelijkheid tussen jongens en meisjes op school.

Overig

- De overheid wil dat vrouwen beter vertegenwoordigd worden in de media.
- Er komt onderzoek naar de positie van vrouwen in Nederland.

De overheid hoopt dat deze maatregelen ervoor zorgen dat vrouwen en mannen echt gelijke kansen krijgen in Nederland.

Naar: Emancipatienota 2022-2025, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/11/18/emancipatienota-2022-2025> (bewerkt, ingekort en geraadpleegd op 26/02/2025).